Speech lijsttrekker Femke Halsema op verkiezingscongres

1 oktober 2006

Dank jullie wel voor de steun. Ik realiseer me dat mijn verkiezing niet het meest spannende deel van de dag was, er wachten nogal wat kandidaten in nervositeit, maar ik ben er niet minder trots op.

En wel hierom.

Toen ik een klein meisje was, in de jaren zeventig, was Nederland in de ban van een groot vooruitgangsgeloof. Ons land kon alleen maar welvarender worden, vrijer, gelukkiger. De bomen rijkten tot in de hemel. Ook mijn ouders waren ervan overtuigd dat wij het beter zouden krijgen dan zij, de na-oorlogse generatie. Maar in de jaren tachtig, toen de massawerkloosheid en het pessimisme van no-future zich aandiende, knakte dit vooruitgangsgeloof. GroenLinkser Evelien Tonkens schreef ooit: ik ben opgevoed voor een tijd die nooit meer is gekomen. Dat geldt voor veel mensen in mijn generatie. Mensen die nu zelf kinderen hebben en soms piekeren of zij hun kinderen wel dezelfde welvaart, hetzelfde welzijn kunnen bieden, als zij zelf hebben.Ik wil het vooruitgangsgeloof terug. De overtuiging dat als we willen, als we onze stinkende best doen, ons land veel groener, rechtvaardiger, toleranter kan worden dan het nu is.Overal ter wereld hopen en vechten ouders voor een mooie toekomst voor hun kinderen. Ik wil de ambitie terug dat we de wereld een veiliger, een vrije plek, een menslievende plek kunnen maken. Wij kijken terug op negatieve jaren, jaren van onzekerheid. Die jaren waren een breuk met onze traditie van openheid, vrijheid en tolerantie. De tegenstellingen zijn gegroeid, meer mensen hebben het moeilijk gekregen.Er is angst gezaaid.Wie durft nog te geloven in vooruitgang?Wie denkt nog dat we morgen een betere wereld kunnen hebben dan vandaagIk ben trots dat ik een partij mag aanvoeren die daar in gelooft.GroenLinks staat voor een betere toekomst, maar weet ook heel goed dat die er niet vanzelf komt. Daar zijn ambitie en inspanning voor nodig. En harde politieke strijd.In die strijd wil ik graag voorop gaan!Vooruitgang.GroenLinks wil geen stilstand. Wij willen groei. Wij willen dat ons land groeit naar een duurzame samenleving. Waarin mensen als persoon in alle vrijheid kunnen groeien.En waarin mensen naar elkaar toegroeien. Nederland heeft meer dan genoeg machtspartijen op zoek naar ideeën. GroenLinks is een ideeënpartij op zoek naar

macht. Inmiddels hebben we drie kabinetten Balkenende achter de rug. Om met Gerard Joling te spreken: een vierde kabinet Balkenende daar heb ik de kracht niet meer voor!Vlak voor de zomer viel het kabinet over de GroenLinks-motie tegen Verdonk.Haar omgang met vreemdelingen en asielzoekers en haar misbruik van macht, overschrijden alle fatsoensgrenzen. Het waanzinnige debat dat zij veroorzaakte was een passend einde voor Balkenende 2. Ondanks het pauzenummer van Balkenende 3, kan ons land nu kiezen voor een nieuwe koers. En wat is het tijd voor verandering. Het dondert niet dat het straks november is want wat hangt de lente in de lucht!Vorige week, tijdens de algemene beschouwingen bleek dat het duidelijke verkiezingen worden. Links en rechts staan lijnrecht tegenover elkaar. Als CDA en VVD een meerderheid krijgen, gaan ze samen door. Stilstand, achteruitgang.Er is maar een keuze te maken: voorkom een rechtse meerderheid en stem links.Alleen als je GroenLinks stemt dan krijg je een garantie op links. Want wij hebben een links kabinet nodig om van Nederland een wereldland te maken. Wij hebben concrete ideeen voor een schoner, toleranter en socialer Nederland. GroenLinks is dé partij die zorgt voor nieuwe kansen, via nieuwe banen en beter onderwijs. GroenLinks is dé partij die zorgt voor duurzame economische groei, waar innovatie samengaat met een beter milieu. En GroenLinks is dé partij die staat voor een moderne en kleurrijke samenleving waarin iedereen telt. Dat zijn idealistische plannen en het zijn realistische plannen. Waar PvdA en SP ons goed een handje bij kunnen helpenMet jullie steun moet het lukken heel veel mensen te winnen! Voor een groen, sociaal en tolerant land. Samen kunnen wij zorgen voor een linkse lente!SociaalOnder Balkenende heeft ons land vijftig stappen achteruit gezet.Er is meer werkloosheid en armoede, minder geld voor onderwijs.Balkenende vond dat ‘vervelend gezeur’ over de kleine lettertjes. Maar die kleine lettertjes, dat zijn 118 duizend nieuwe werklozen, 430 duizend kinderen die opgroeien in armoede, tienduizenden allochtone jongeren die geen stageplek kunnen vinden. Dat zijn al die ouderen in de verpleeghuizen die onvoldoende zorg en aandacht krijgen. Het zijn de arbeidsgehandicapten die, tegen hun zin, met een enkeltje naar de bijstand zijn gestuurd. Vijftig stappen terug is Balkenende niet genoeg. Hij wil eigenlijk drie eeuwen terug. Naar de tijd van de V.O.C., van de plunderingen, het kolonialisme, de slavenhandel. Nou, daar hebben de Surinamers en Indonesie ook warme herinneringen aan. Weten jullie, ik zat naar de premier te kijken en ik dacht: ‘Balkenende heeft helemaal geen oppositie nodig. Laat hem een kwartiertje vrijuit praten en hij levert

zelf het bewijs dat hij is uitgeregeerd!’GroenLinks wil dat alle mensen meedoen en zelfstandig kunnen zijn.We gaan uit van de kracht van mensen en willen hun talent naar boven halen. Goed onderwijs vergroot je kansen. Daarom investeert GroenLinks het meest van alle partijen in beter onderwijs: voor elke leerling komt er jaarlijks 1500 euro bij.Werk vergroot je zelfstandigheid.Als je geen werk hebt, bieden wij je nieuwe kansen. Wij zorgen voor minimaal 150.000 nieuwe banen. De belasting op (vooral) laagbetaalde arbeid gaat met ruim 20 miljard euro omlaag. Een werknemer met minimumloon gaat er 200 euro per maand op vooruit. Jonge ondernemers krijgen meer sociale rechten. Wisselen van baan wordt makkelijker. Want je krijgt eerder recht op een hogere WW. De WW wordt een salaris voor werkzoekenden. En alle werknemers krijgen scholingsrechten. Groenlinks maakt van Nederland een moderne kennissamenleving waarin iedereen meedoet!Het CDA bezuinigt miljarden op de zorg. Met hun 40-urige werkweek bieden ze outsiders nog minder kansen op werk. En de mensen die al werken krijgen nog minder tijd voor hun gezin, kinderen, hobbies. De VVD wil de inkomensverschillen verder vergroten.Nog meer bezuinigen op sociale voorzieningen. Het is al jaren hetzelfde recept van uitsluiting en tweedeling. Ik geloof in solidariteit. Tussen rijk en arm, jong en oud, ziek en gezond, man en vrouw. Verdien je weinig? Dan houd je bij ons meer geld over. Verdien je veel? Dan betaal je bij ons mee aan een prettiger land en een eerlijkere wereld. GroenLinks halveert het aantal mensen dat in armoede leeft. De minimumuitkeringen gaan met 10% omhoog, de no claim verdwijnt. Iedereen betaalt naar draagkracht mee aan een hogere AOW. Kinderopvang wordt toegankelijk en goed, vaders en moeders krijgen ruim en betaald zorgverlof. Wij bewijzen dat moderne sociale politiek van links komt!GroenDe afgelopen jaren waren verloren jaren voor het milieu.Het kabinet haalt het liefst gas uit de Waddenzee en energie uit kerncentrales.De kansen voor energiebesparing en duurzame energie worden verpest. Niet biologische landbouw maar de bio-industrie wordt gesteund ondanks dat miljoenen dieren daar honds worden behandeld. We hebben meer files en vieze lucht, minder treinen en bussen. Beton en asfalt eisen steeds meer ruimte op. Door de nieuwe dienstregeling van de NS zijn reizigers langer onderweg.De regering zwijgt erover. Alle andere partijen zwijgen erover. Het is aan GroenLinks om er steeds weer voor op te komen.En dat doen we. Want groen is fatsoen. Groen moet je doen!GroenLinks staat voor een schone wereld, schone lucht, schoon water. Wij willen dat Nederland voorop loopt in innovatie. We verlagen de

belasting op arbeid en maken vervuiling duurder. Dat stimuleert groene technologie en zorgt voor duurzame economische groei. GroenLinks verdubbelt de energiebesparing, evenals de productie van duurzame energie. En nieuwe huizen moeten volgens de modernste groene standaarden worden gebouwd.Wij willen dat je comfortabel en snel kunt reizen met het openbaar vervoer. We trekken jaarlijks 800 miljoen euro extra uit voor het openbaar vervoer en introduceren het rekeningrijden. Zo komen er 20% meer treinen en 20% minder files. En wij willen dat mensen meer kunnen genieten van de natuur en van een opgeknapt landschap. Wij maken het makkelijker om lekker, gezond en biologisch te eten. Onze dieren krijgen een beter leven. Wij willen niet vijftig stappen achteruit. Maar honderd vooruit. Laat de toekomst eindelijk beginnen!TolerantEn die toekomst geldt niet alleen voor mannen, maar ook voor vrouwen. Minder vrouwen zijn economisch zelfstandig, weinigen bereiken de top.Wereldwijd zijn vrouwen vaak het slachtoffer van onderdrukking en geweld. Religieuze fundamentalisten belemmeren vrouwen om over hun eigen lijf, hun seksualiteit en leven te beschikken. Als verlicht land moet Nederland zich daar actief tegen verzetten.Maar ook in eigen land kunnen we veel meer doen.Wij zijn een partij die op de barricaden staat voor vrouwen. Wij zijn ook de enige partij die wordt geleid door vrouwen. Denk aan Diana, Henk, Kathalijne.Bij ons zijn de vrouwen ‘on top’!Onze toekomst, dat zijn onze kinderen, onze jongeren.Onder Balkenende kwamen jongeren alleen in beeld als ze problemen veroorzaken en niet als ze kansen nodig hebben. Er is bezuinigd op onderwijs en de schooluitval blijft hoog.De jeugdwerkloosheid is bijna verdubbeld, net als de wachtlijsten in de jeugdzorg.xJongeren groeien op in een multiculturele samenleving. Dat is voor hen een realiteit, al is het niet altijd makkelijk.Daarbij hadden ze niets aan de afgelopen jaren vol cultuurkritiek.Het gedoe over omgangsvormen, hoofddoekjes, handenschudden, geloof, over wij en zij.Dat heeft geen stage, geen leraar opgeleverd. Wel wantrouwen, polarisatie en discriminatie.GroenLinks heeft zich daar altijd fel tegen verzet. En de verandering zit in de lucht.Verdonk heeft de strijd verloren, onze handen jeuken om het beter te doen!Wij voelen ons thuis in een kleurrijk land, waar mensen van elkaar verschillen.Ik wil dat Nederland weer nieuwsgierig wordt. Nieuwsgierig naar het onbekende, kosmopolitisch en zelfbewust. Ik wil leven in een land waar je niet of moslim of Nederlander bent. Maar waar je het allebei bent. Nederland is te klein voor intolerantie. Maar Nederland is groot genoeg voor verschil!Wij willen dat elk mens in vrijheid leeft,

zichzelf kan zijn. BSURDaarbij past geen achterstand en onderdrukking. Vooral onze jonge mensen moeten alle kansen hebben om hun dromen te verwezenlijken, hun geluk na te jagen. Daarom halveren wij de werkloosheid onder allochtone jongeren en halveren wij de schooluitval. Wij garanderen elke jongere een stageplek.Maar vooral zeggen wij ronduit tegen alle jongeren:Fijn dat jullie er zijn, jullie horen erbij en we hebben jullie nodig!Ik houd van verschil, maar er is een grens. Artikel 1 van de Grondwet staat niet ter discussie. Discriminatie vinden wij onacceptabel. Zoals wij pal staan voor de vrijheid van reigie, zo staan wij pal voor religiekritiek.Wij staan pal voor de vrijheid van meningsuiting. We houden rekening met elkaar en laten anderen vrij. Moslims en homo's; vrouwen en jonge allochtonen; witte mannen en zwarte meiden.Ik wil dat iedereen in Nederland zich veilig voelt. Veilig, vrij, en gerespecteerd.Weg met ál het racistische geweld.Handen af van onze meiden, poten af van onze homo's!SlotNa vandaag, zijn wij klaar om te strijden voor een groen, sociaal en tolerant land. Wij willen dat iedereen kan meegroeien in een veranderende wereld. Daarvoor moet GroenLinks ook nog een tikkeltje groeien.En dat betekent hard werken, hard strijden. Ik weet zeker dat wij er met zijn allen een fantastische campagne van kunnen maken. Creatief, vrolijk en stout.Tegen jullie zeg ik: dank je wel voor je steun en energie. En tegen mezelf zeg ik: genoeg genuld, winnen!